Universiteit Leiden
The Netherlands

British Celtic influence on English phonology

Laker, S.

Citation

Laker, S. (2010, September 23). *British Celtic influence on English phonology*. Retrieved from https://hdl.handle.net/1887/15976

Version:	Not Applicable (or Unknown)
License:	Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden
Downloaded from:	https://hdl.handle.net/1887/15976

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Samenvatting in het Nederlands

De dissertatie onderzoekt de mogelijke Brythonische invloed op de vroege fonologische ontwikkeling van het Engels door middel van een contrastieve analyse van de beide klanksystemen, gesteund door methoden van de historisch-vergelijkende taalwetenschap. Onder andere worden de volgende ontwikkelingen onderzocht:

1. Onregelmatigheden in de palatalisatie van de velaire medeklinkers, in het bijzonder de /k/ (6.2.1.1)
2. Niet-etymologische dubbelschrijving van medeklinkers, in het bijzonder van /p, t, k, m/ (6.2.1.2 en 6.2.3.2)
3. Fonatie, in het bijzonder afwezigheid van aspiratie, bij de ploffers /p, t, k/ (6.2.1.3)
4. Fonemisatie van stemcontrast in de wrijfklanken: /f, θ, s/ vs. /v, ð, z/ (6.2.2.3)
5. Vereenvoudiging van de klusters /mb, nd, ŋg/ tot /m, n, ŋ/ (6.2.3.1)
6. Niet-etymologisch gebruik van /h/ (6.2.2.4)
7. Verlies van de epenthese van de glottisslag (6.2.1.4)
8. Onregelmatigheden bij de ontwikkling van /sk/ naar /ʃ/ (7.2.2.1)
9. Behoud van /hw/ en de noordelijke samensmelting van de /kw, hw/ > /χw/ (7.2.4.1)
10. Palataliseringen van /æ:/ (10.2.2.2)
11. Ontwikkeling van /ɑ:/ tot /a:/ (in het noorden) (in tegenstelling tot /ɔ:/ in het zuiden) (10.2.2.3)
12. Onvoorwaardelijke palatalisatie van de /o:/ > /ø:/ (10.2.2.4)
13. Samensmelting van /æ, ɑ, ɒ/ > /a/ (10.4.2)
14. Verlies van de Oudengelse dalende tweeklanken en ontstaan van sluitende tweklanken (10.6)
15. Kwantiteitsverandering bij klinkers (10.7)

In de Zuid-Engelse dialecten, in het bijzonder in de zuidoostelijke hoek van Engeland, kunnen maar zeer weinig voorbeelden van mogelijke Brythonische fonologische invloed gevonden worden. In het noorden daarentegen, zouden veel voorbeelden van fonologische verandering het resultaat kunnen zijn van vroege contacten met het Brythonisch. Specifiek noordelijke ontwikkelingen zijn bijvoorbeld de nummers 1, 2, 5, 9, 11, 12, 15 uit de lijst hierboven.

Globaal gezien kan men stellen dat de bevindingen van deze studie sterk aangeven dat de sociale and talige contacten tussen de Britten en de Angelsaksen in het noorden van Brittanië anders waren dan in het zuiden. Deze uitkomst is grotendeels verenigbaar met onderzoek naar de Brythonische morfosyntactische invloed op het Engels, zij het met één uitzondering: morfosyntactische invloed is in het verleden vaak geponeerd voor de Engelse dialecten in het zuidwesten, terwijl deze studie er niet in geslaagd is veelbetekenende Brythonische fonologische invloeden bloot te leggen in dezelfde streek.

Verschillen in het type van Brythonische morfosyntactische invloed in het noorden en het zuidwesten zijn behulpzaam bij het bieden van een verklaring voor de fonologische resultaten.

Als algemene regel kan men stellen dat het noorden gekenmerkt wordt door de vroege vereenvoudiging van de verbuigingsmorfologie, de naamvalsmarkering en het grammaticaal geslacht. Afgezien van het eveneens ondergaan van een aanzienlijke mate van vereenvoudiging, wordt het zuidwesten meer gekenmerkt door de vroege introductie van Brythonisch-achtige structurele kenmerken en categorieën, in het bijzonder in het domein van het werkwoord.

In het slot van deze dissertatie wordt aangetoond dat er in het zuidwesten meer jeugdtweetaligheid was, het resultaat van langere perioden van samenleving in hetzelfde gebied, en dat tot een enigzins hoger bekwaamheidsniveau in de verwerving van de Angelsaksische morfosyntaxis, fonetiek en fonologie geleid heeft. In het noorden daarentegen waren er waarschijnlijk in verhouding veel meer Britten dan Angelsaksen. Dit heeft geresulteerd in meer taalverwerving onder volwassenen, wat op zijn beurt weer geleid heeft tot een intensievere vereenvoudiging van de Oud-Engelse verbuigingsmorfologie en een uitgesprokener Brythonisch "accent" in het Engels van de streek.